

Rezultati istraživanja stavova i ponašanja domaćih i stranih turista u Novom Sadu u prvom talasu u decembru 2019. i periodu jul - oktobar 2020

Istraživanje realizovao:

ProPozitiv

Za:

Turističku organizaciju grada Novog Sada

**Туристичка
организација Града
Новог Сада**

SADRŽAJ

1. METODOLOGIJA	3
1.1 Upitnik i način prikupljanja podataka.....	3
1.2 Statistika lokacije istraživanja.....	4
KARAKTERISTIKE TURISTA	5
2.1 Demografska struktura turista	5
2.2 Odakle su strani turisti koji su posetili Novi Sad u 2019. i 2012.....	7
2.3 Odakle su domaći turisti koji su posetili Novi Sad u 2019. i 2020.	10
2. MOTIVI I KARAKTERISTIKE PUTOVANJA	12
3.1 Jednodnevna ili višednevna poseta.....	12
3.2 Saputnici	14
3. SMEŠTAJ U NOVOM SADU	15
4. IZVORI INFORMISANJA O NOVOM SADU KAO TURISTIČKOJ DESTINACIJI	23
5. PREPORUKE I UTISCI	24
6. KLJUČNI NALAZI	25

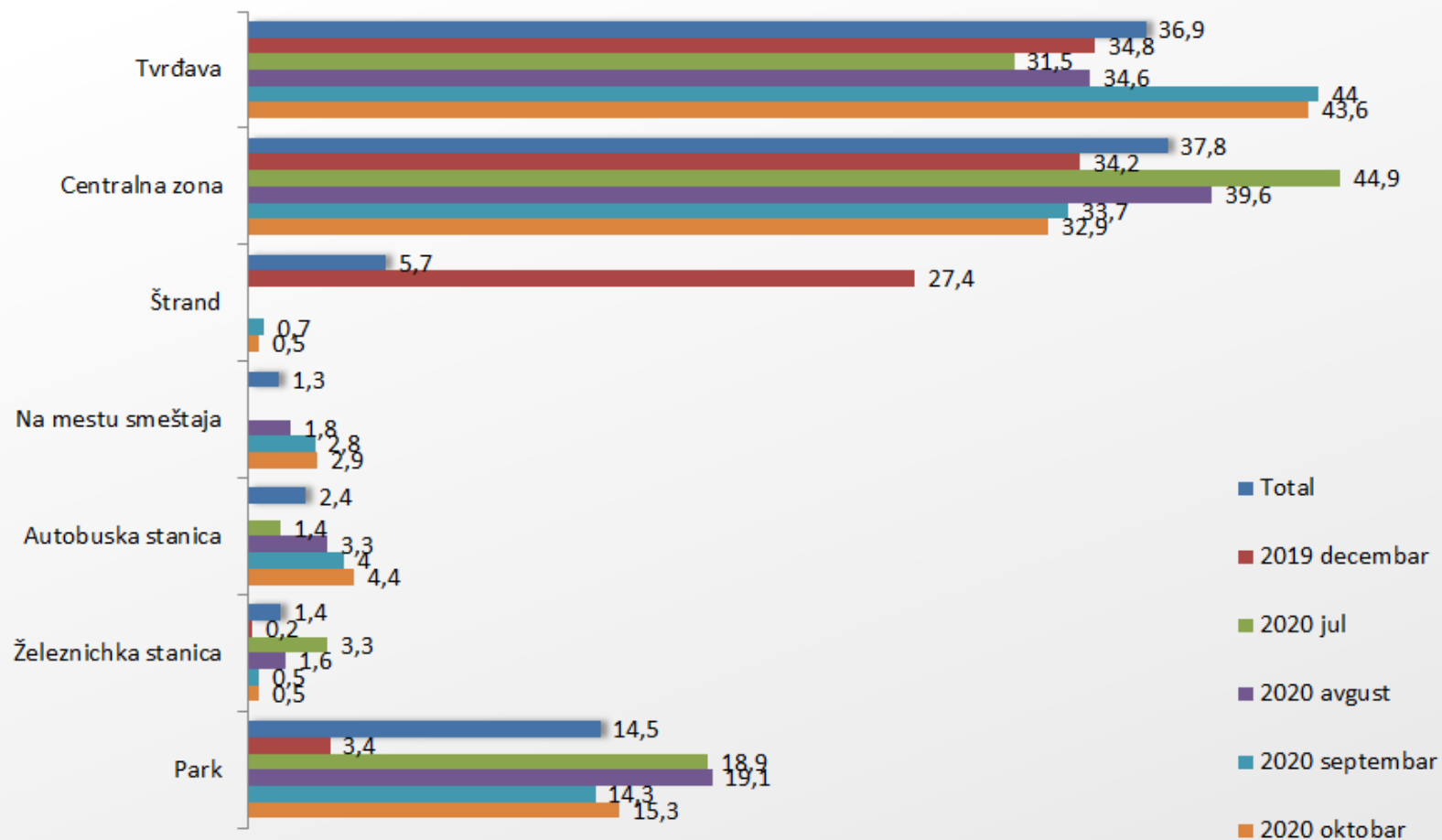
1. METODOLOGIJA

1.1 Upitnik i način prikupljanja podataka

- Upitnik je formulisan na osnovu zahteva Turističke organizacije grada Novog Sada, uz finalno odobrenje svih pitanja od strane Turističke organizacije grada Novog Sada
- Način anketiranja je “licem u lice” (Face to Face (F2F)), na ulici, uz spontano prepoznavanje stranaca i slučajnost izbora ispitanika
- Ukupan uzorak: 2498 turista (1600 domaćih i 898 stranih turista)
  - Prva etapa: na osnovu kvota prema statistici turista iz 2019. u odnosu na poreklo turista (zemlju iz koje dolaze)
  - Druga etapa: spontano prepoznavanje domaćih i stranih turista i slučajnost izbora ispitanika
- Lokacije istraživanja: Centralna zona, tvrđava, železnička stanica, park, autobuska stanica, na mestu smeštaja, i Štrand. (Videti u produžetku grafički prikaz u odeljku: 1.2 Statistika lokacija istraživanja)
- Anketiranje je obavljeno u, decembru 2019, u julu, avgustu septembru i oktobru 2020. u više različitih termina, na početku, sredinom i kraju navedenih meseci.
- Kreiranje SPSS maske i šifriranje otvorenih odgovora za pojedinačne mesečne izveštaje u narednom mesecu, za prethodni mesec
- Obrada podataka i kreiranje tabelarnog izveštaja za pojedinačne mesece sprovedena je u narednom mesecu, za prethodni mesec

1.2 Statistika lokacije istraživanja

LOKACIJA ISTRAŽIVANJA TOTAL

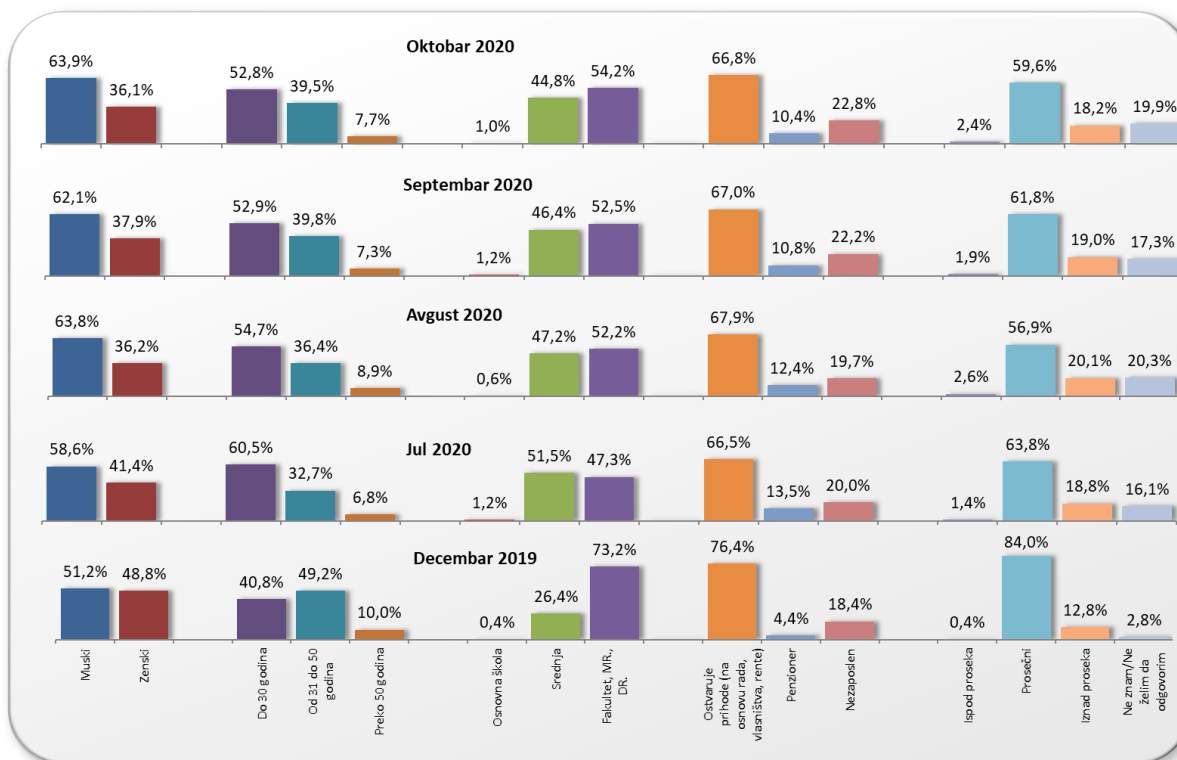

KARAKTERISTIKE TURISTA

2.1 Demografska struktura turista

Generalno, posmatrano za svih pet talasa istraživanja, na nivou demografskih karakteristika svih turista, i domaćih i stranih, u uzorku postoji: značajna razlika po polu za sve talase osim istraživanja u decembru 2020. U julskom istraživanju muškaraca je 58,69% a žena 41,4; u avgustu 63,8 muškaraca i 36,2% žena; septembarska distribucija je 62,1% muškaraca i 37,9% žena; i u oktobru je bilo 63,9% muškaraca i 36,1% žena. Evidentno je da je pandemija više uticala na putovanje ženske populacije. Po starosnoj distribuciji dominiraju turisti starosti do 30 godina, koji osim u prvom

DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE DONOSIOCA ODLUKA SVI TURISTI

talasu decembar 2019 čine preko polovine turista u svakom talasu. U decembru 2019 sturista navedene starosti je 40,8%; u julu 60,5%; u avgustu 54,7%; u septembru 52,9% i na kraju u oktobru 52,8%. Vidimo da je najmlađi deo populacije bio najpokretljiviji u ovim vremenima kada vlada virus Kovid 19.

U svim mesecima osim u julu medju turistima je najveći udeo visoko obrazovanih: u decembru 2019 73,2%; u avgustu 52,2%; u septembru 52,5%; i oktobru 54,2%. Jedino je u julu 2020 najveći udeo srednješkolaca 51,5%

Kad je reč o poređenju demografske strukture domaćih i stranih turista, iako u decembru 2019 postoji ujednačenost prema polu, da bi u svim narednim talasima sve veći bio udeo muških turista u odnosu na žene. Ta razlika je najočiglednije izražena u aprilskom i oktobarskom talasu gde je ide i do 40% u korist muške populacije. U avgustu je kod stranih turista bilo 70% muškaraca i 30% žena a u oktobru 68% muškaraca i 32% žena

DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE DONOSIOCA ODLUKA DOMAĆI TURISTI

DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE DONOSIOCA ODLUKA STRANI TURISTI

Po starosti, starosna grupa do 30 godina najzastupljenija i kod domaćih i kod stranih turista u svim talasima, s tim što je razlika u korist te starosne grupacije najizraženija bila u julu tog meseca je udeo turista do 30 godina starosti među domaćim turistima bio 60,1% a kod stranih 61.7%.

Kad je reč o obrazovnoj strukturi između domaćih i stranih turista, među stranim turistima se beleži značajno veći broj onih sa višim i visokim obrazovanjem nego kada je reč o domaćim turistima. Dok je u istraživanju među stranim turistima u proseku bilo oko 2/3 njih sa višim i visokim obrazovanjem (63%), među domaćim turistima je zabeleženo oko 51% ovaj broj bi bio znatno manji da u decembru 2019 udeo visoko obrazovanih turista među domaćim turistima nije bio 73,2% njih sa višim i visokim obrazovanjem, što znači da su među domaćim turistima dominantni oni sa srednjim obrazovanjem (54,3%). Posmatrano po talasima

istraživanja, može se primetiti da je u zimskom periodu (prvom talasu istraživanja) u strukturu turista po obrazovanju, generalno, i među domaćim i među stranim turistima, nešto više visokoobrazovanih nego što je to slučaj u letnjoj sezoni (drugi talas istraživanja).

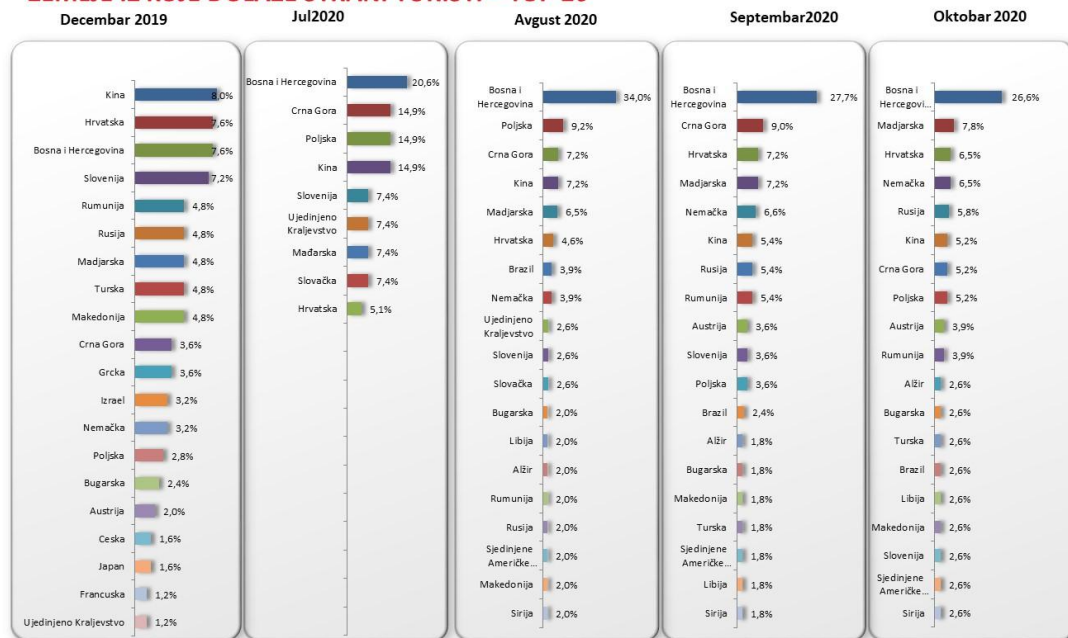
Dakle, pri izradi komunikacione strategije prema turistima u Novom Sadu treba imati u vidu visok nivo obrazovanja stranih turista, ali i činjenicu da je obrazovna struktura domaćih turista u Novom Sadu takođe značajno iznad obrazovne strukture opšte populacije u Srbiji, u kojoj je, prema poslednjem popisu iz 2011. svega 17% više i visoko obrazovanih, 50% punoletnih građana ima završenu srednju školu, a čak 33% njih je sa osnovnom i nižom od osnovne škole.

Izvesne razlike između stranih i domaćih turista koji su posetili Novi Sad u periodu novembar 2018. - septembar 2019. postoje i kada je reč o radno socijalnom statusu. Naime, dok se u populaciji stranih turista u proseku 71,7% njih izjašnjava da ostvaruje lični prihod, među domaćim turistima prihod ostvaruje 63,8% njih.

Treba još naglasiti da je među stranim turistima 65,2% onih koji samoprocenjuju prihode svog domaćinstva (u zemlji iz koje dolaze) kao prosečne, a da je 32,5% onih koji prihode svog domaćinstva procenjuju kao iznad prosečne. S druge strane, 65,5% domaćih turista samoprocenjuju prihode svog domaćinstva kao prosečne, a tek 19,5% smatra da su prihodi njihovog domaćinstva iznad prosečni.

2.2 Odakle su strani turisti koji su posetili Novi Sad u 2019. i 2012.

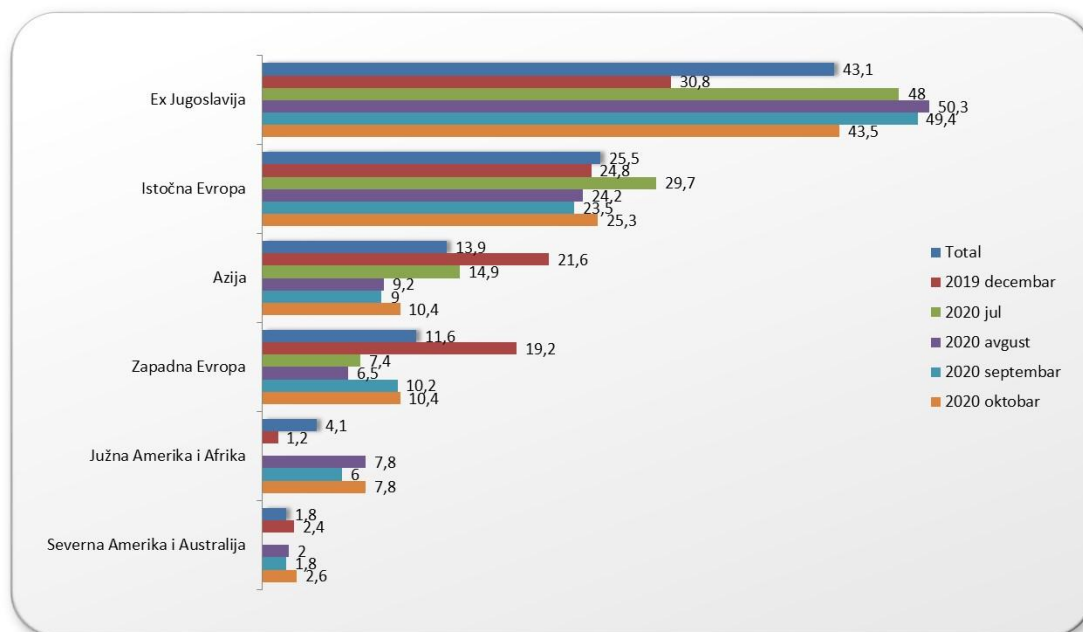
ZEMLJE IZ KOJE DOLAZE STRANI TURISTI – TOP 20

Kad je reč o stranim turistima, rezultata istraživanja može se zaključiti da je u decembru 2019 najveći broj turista iz stranih zemalja bio iz Kine 8% sledi Hrvatska 7.6% i Bosna i Hercegovina 7,6. U julu 2020, najveći broj stranih turista dolazio je iz Bosne i Hercegovine 20,6%, Crne Gore 14,9% i Poljske 14,9%. To je mesec u kome je bila relativno sužena disperzija turista po zemljama. U Avgustu i dalje dominiraju turisti iz BiH 34%, slede Poljaci 9,2% i Crnogorci 7,2%. I u septembru i u oktobru vodeće mesto među stranim turistima zadržavaju posetioци iz BiH 27,7% septembar i 26,6% oktobar. U septembru su na drugom mestu Crnogorci 9,0% i na trećem turisti iz Hrvatske 7,2%. U oktobru se na drugom su se pojavili

turisti iz Mađarske 7,8% a na trećem ponovo turisti iz Hrvatske 6,5%.

ZEMLJE IZ KOJE DOLAZE STRANI TURISTI – REGIONI

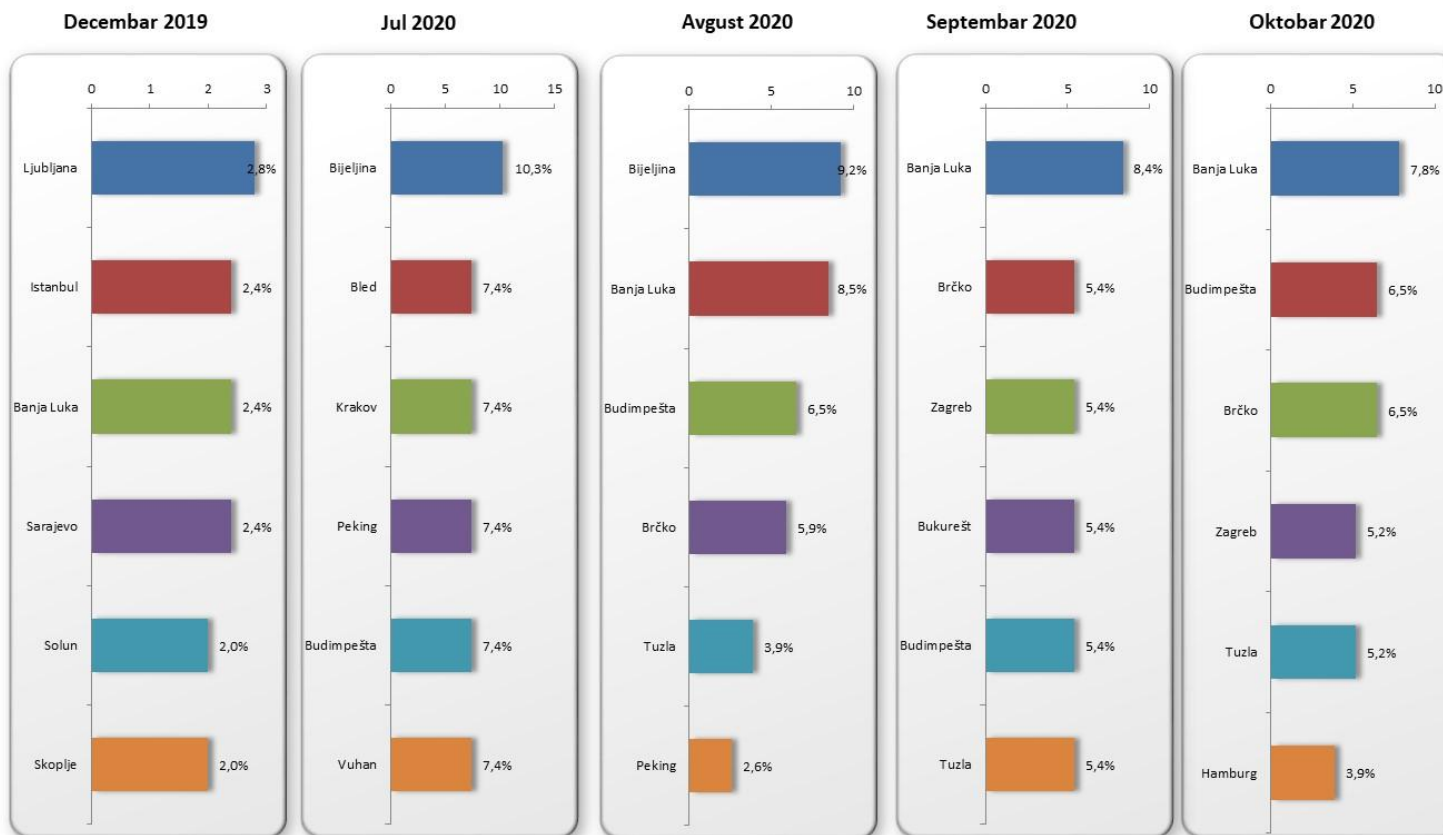

Posmatrano po regionu odakle dolaze strani turisti, na osnovu ukupnih rezultata istraživanja, može se zaključiti da je nešto više od dve petine iz Ex Jugoslavije 43,1%, iz Istočne Evrope dolazi 25,5% od svih stranih turista, iz Zapadne Evrope 11,6%. Iz Azije dolazi 13,9% Broj turista iz Severne Amerike i Australije je 1,8%. Iz Južne Amerike i Afrike prema navedenoj regionalizaciji porekla turista, dolazi 4,1% od svih stranih turista.

Kad je reč o sezonskim trendovima, odnosno razlikama u istraživačkim nalazima za sprovedene talase istraživanja, evidentno je da je udeo stranih turista iz Ex YU zemalja najizraženiji bio u avgustu s tim da najmanji udeo u julu teba posmatrati kroz prizmu pandemije Kovida 19. Iz Zapadne Evrope i zemalja Azije najveći broj turista je zabeležen u decembru 2019. Jul mesec je specifičan zbog značajnog udela turista iz Istočne evrope 29,7%. Ne

računajući turiste iz Ex Jugoslavije turisti iz Istočne Evrope imali su najmanje sezonske oscilacije

GRADOVI IZ KOJIH DOLAZE STRANI TURISTI - TOP 6

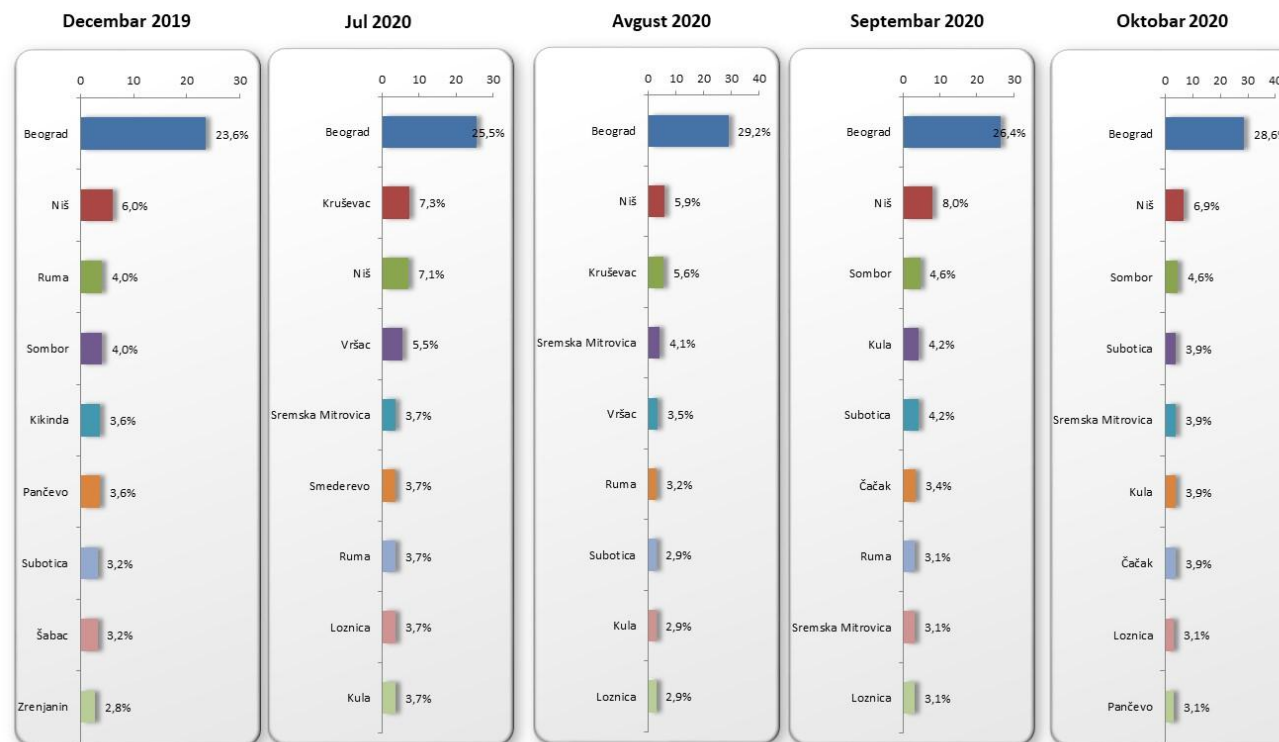

Kad je reč o gradovima odakle dolaze strani turisti, iz rezultata istraživanja vidi se da su najmnogobrojniji turisti iz Ljubljane 2,8%, Bijeljine 10,3% i Bijeljine u avgustu 9,2%, Banja luka u septembru (2,0%), Banja Luke 8,4%, i oktobru

Od Gradova van Ex Jugoslovenskih prostora među prva tri su Istanbul u decembru 2019 2,4%, Krakov u julu 2020 7,4%, Budimpešta u avgustu 2020 6,5% i Budimpešta u oktobru 2020 6,5%.

2.3 Odakle su domaći turisti koji su posetili Novi Sad u 2019. i 2020.

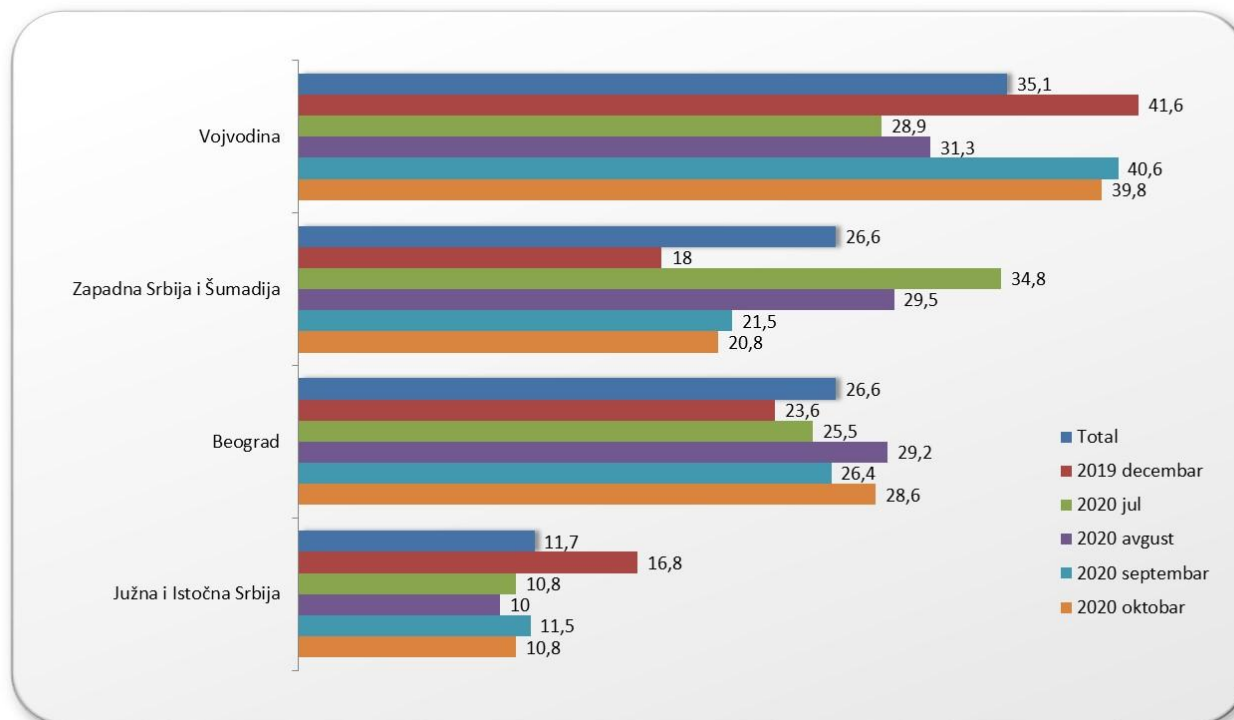
GRADOVI IZ KOJIH DOLAZE DOMAĆI TURISTI - TOP 9

Kad je reč o domaćim turistima, iz ukupnih rezultata istraživanja zaključujemo da je oko jedne četvrtine njih iz Beograda u decembru 23,6%, u julu 25,5%, u avgustu 29,5%, u septembru 26,4% i u oktobru 28,6%

Na drugom mestu je u svim mesecima Niš osim u julu kada je na drugom mestu Kruševac.

REGIONI IZ KOJIH DOLAZE DOMAĆI TURISTI

Najveći broj turista gledano regionalno je iz Vojvodine 35,1%, slede Beograd i zapadna Srbija Šumadija 26,6% i Južna i Istočna Srbija 11,7%. Vojvođana je najviše bilo u decembru 2019 41,6% turista iz Zapadne Srbije i Šumadije u julu 2020 34,8%. Beograđani su najviše posećivali Novi Sad u oktobru 2020 28,6% i turisti iz Južne i Istočne Srbije najviše su bili prisutni u decembru 2019 16,8%.

2. MOTIVI I KARAKTERISTIKE PUTOVANJA

3.1 Jednodnevna ili višednevna poseta

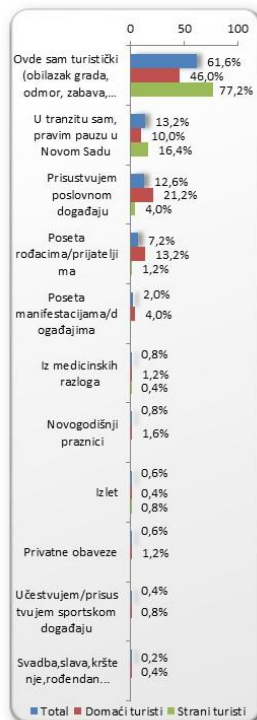
Osim u avgustu 2020 većina turista je u jednodnevnoj poseti Novom Sadu. U avgustu je 56% turista noćilo u Novom Sadu. Domaći turisti su u većoj meri zastupljeni kada se govori o višednevnim posetama i noćenjima u Novom Sadu, i to može se govoriti da od broja turista koji noće u Novom Sadu dve trećine je domaćih turista.

JEDNODNEVNA ILI VIŠEDNEVNA POSETA?

RAZLOG VAŠE SADAŠNJE POSETE

Decembar 2019

Jul 2020

Avgust 2020

Septembar 2020

Oktobar 2020

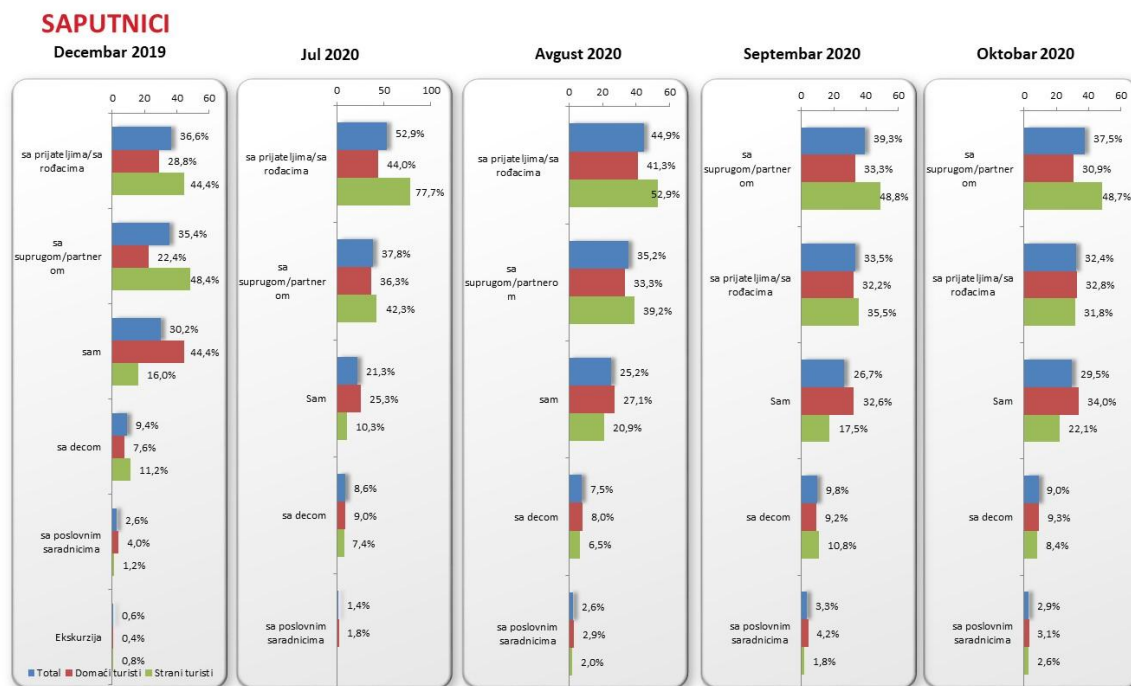

Najčešći razlozi posete Novom Sadu su turistički preko polovine turista u svakom mesecu to navodi kao razlog. Taj razlog je češće navođen kod stranih turista. Evidentno je da je zbog pandemije i letnjih meseci mali udeo poslovnih događaja naveden kao razlog boravka u Novom Sadu. Zanimljivo je navesti da je poseta rođacima i prijateljima razlog koji je ujednačeno prisutan i kod domaćih i kod stranih turista.

3.2 Saputnici

Najveći broj turista je u Novi Sad došao sa prijateljima i rođacima. Najviše saputnika tog tipa bilo je u julu 2020 52,9%. Prijatelji i rođaci su u nešto većem obimu saputnici stranih turista. Primera radi rođaci i prijatelji su u skoro 80% slučajeva bili saputnici stranim turistima u julu 2020. Generalno možemo reći da trećina

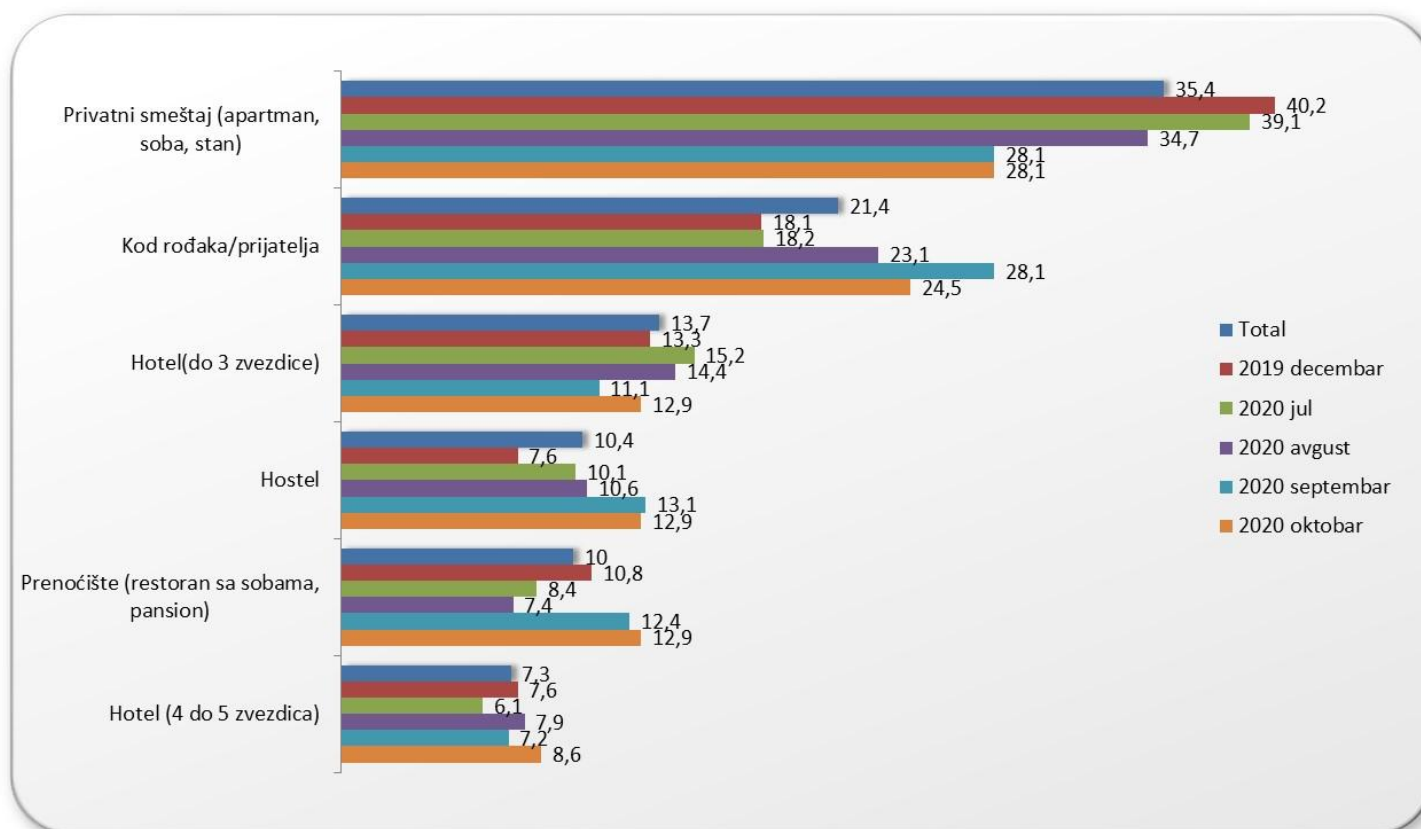
turista putuje sa suprugom ili partnerom. Domaći turisti češće putuju sami. U decembru 2019. 44,4% domaćih turista je samostalno posetilo Novi Sad.

Na osnovu ukupnih nalaza za prvi i drugi talas istraživanja, može se reći da strani turisti u proseku dolaze u nešto većim grupama; Tako, dok je prosečan broj saputnika u slučaju stranih turista 3,5, u slučaju domaćih turista prosečan broj saputnika je 2,7.

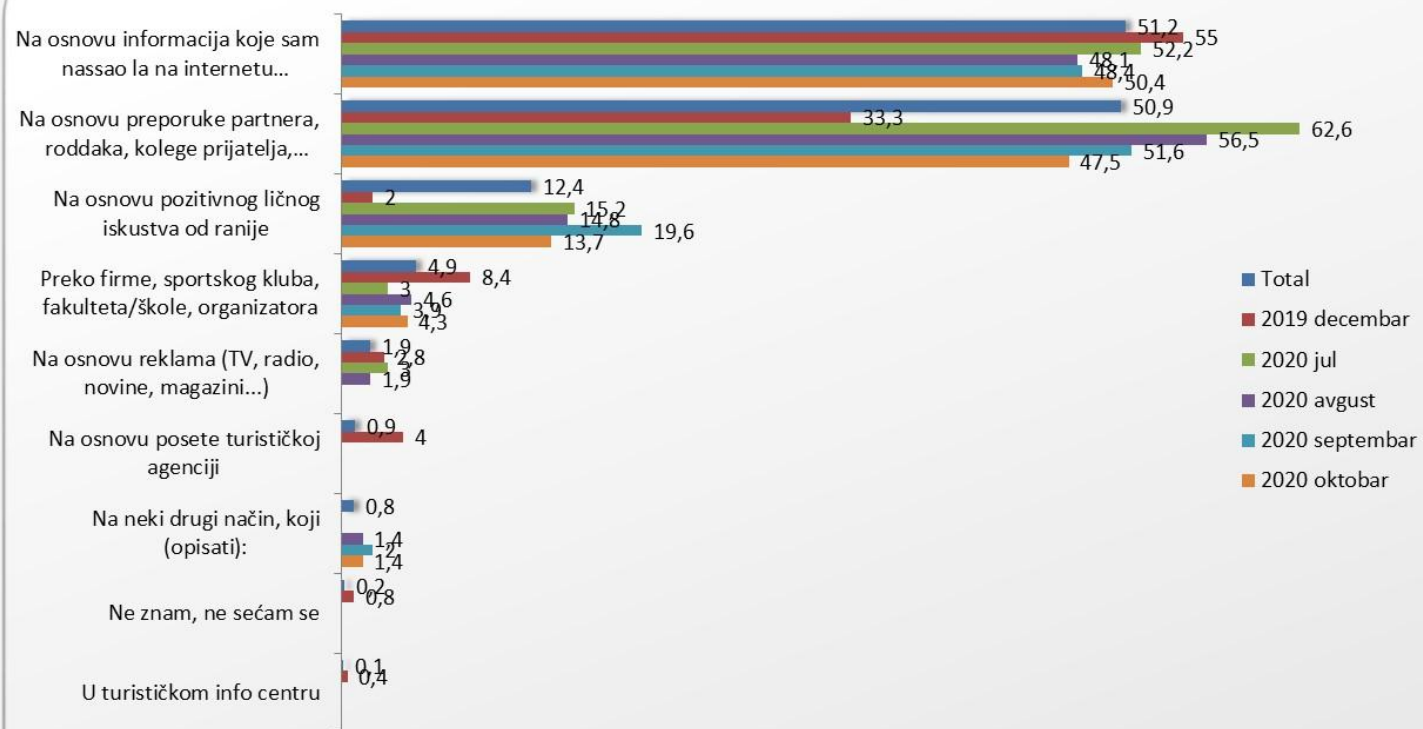
Domaći turisti u zimskoj sezoni imaju nešto manje saputnika nego u letnjoj zimi 2,6 saputnika a leti 2,8. Strani turisti u zimskoj sezoni imaju 3,4 saputnika u proseku a u letnjoj 3,5.

3. SMEŠTAJ U NOVOM SADU

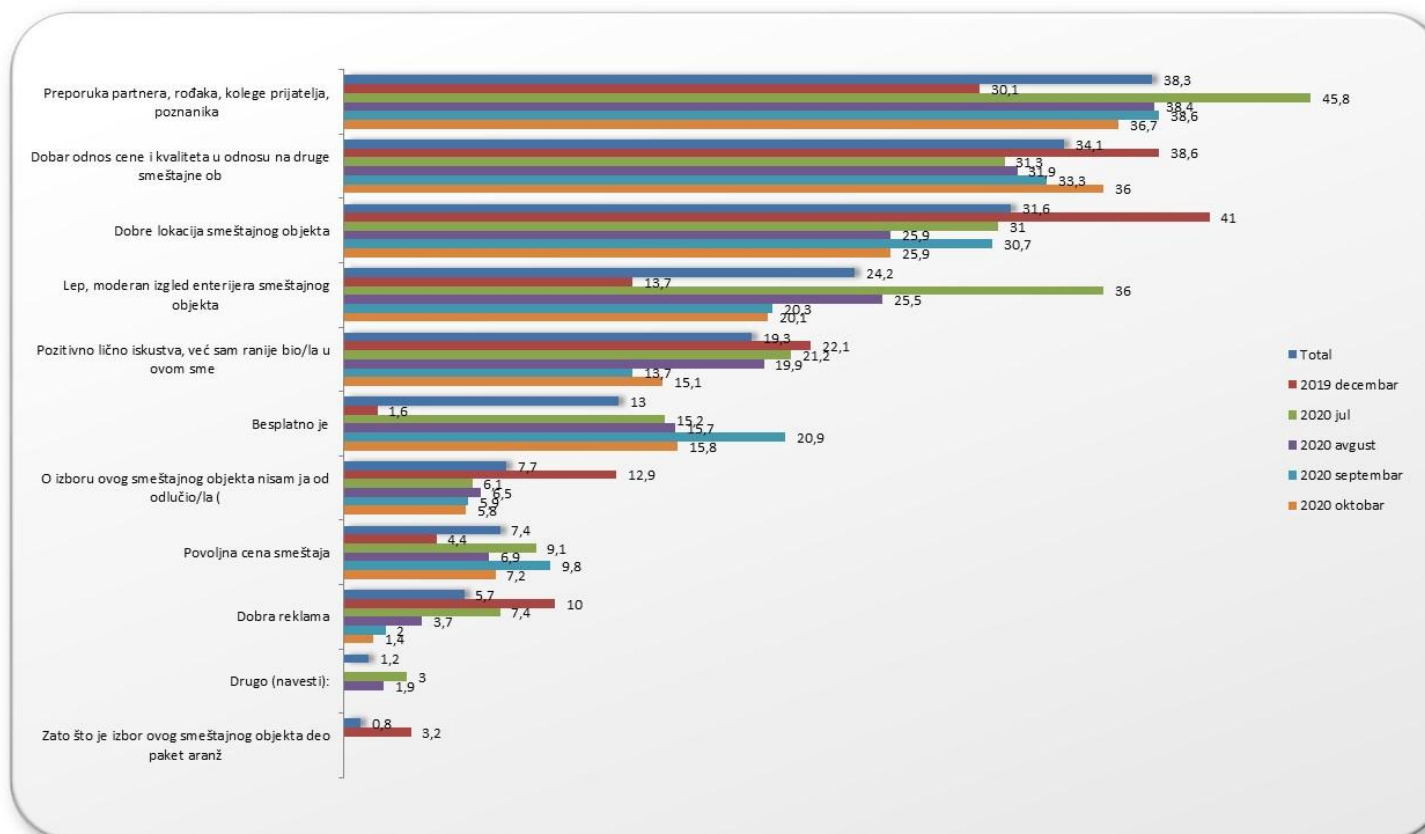
Ako se izdvoje samo turisti koji su u višednevnoj poseti Novom Sadu, uočava se da je trećina turista orijentisan na privatni smeštaj: 35,4% Privatni smeštaj je najprisutniji u decembru 2019. 40,2%. Rođaci i prijatelji dominiraju u septembru 2020. 28,1%. Hoteli su najzastupljeniji u julu 2020. 15,2%.

KAKO STE SAZNALI ZA SMEŠTAJNI OBJEKT

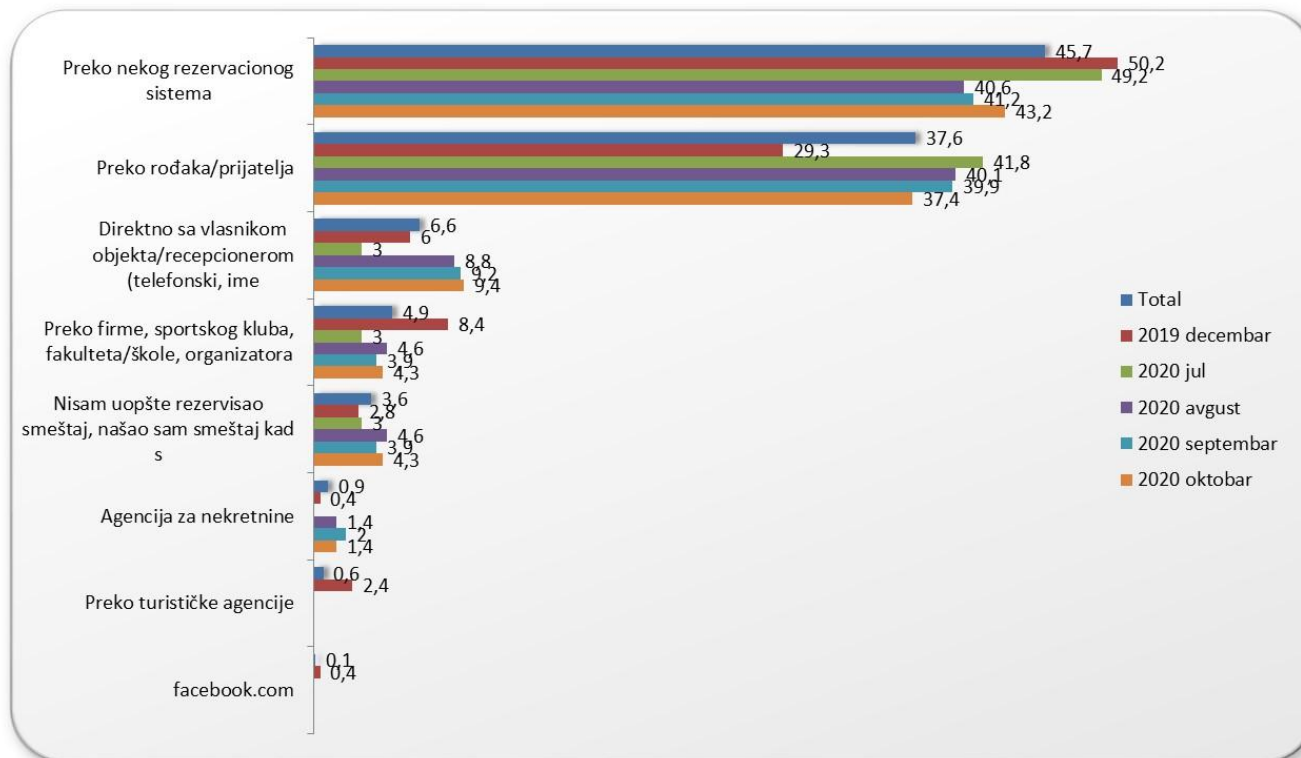
Nadpolovični broj turista 51,2% informacije o smeštaju je našao na internetu. Na osnovu preporuke partnera rođaka smeštaj je našlo 50,9% turista. Preporuke rođaka i prijatelja su najzastupljenije u julu 2020. Gde je dve trećine turista tako saznalo za smeštaj.

ZAŠTO STE SE ODLUČILI ZA TAJ OBJEKT?

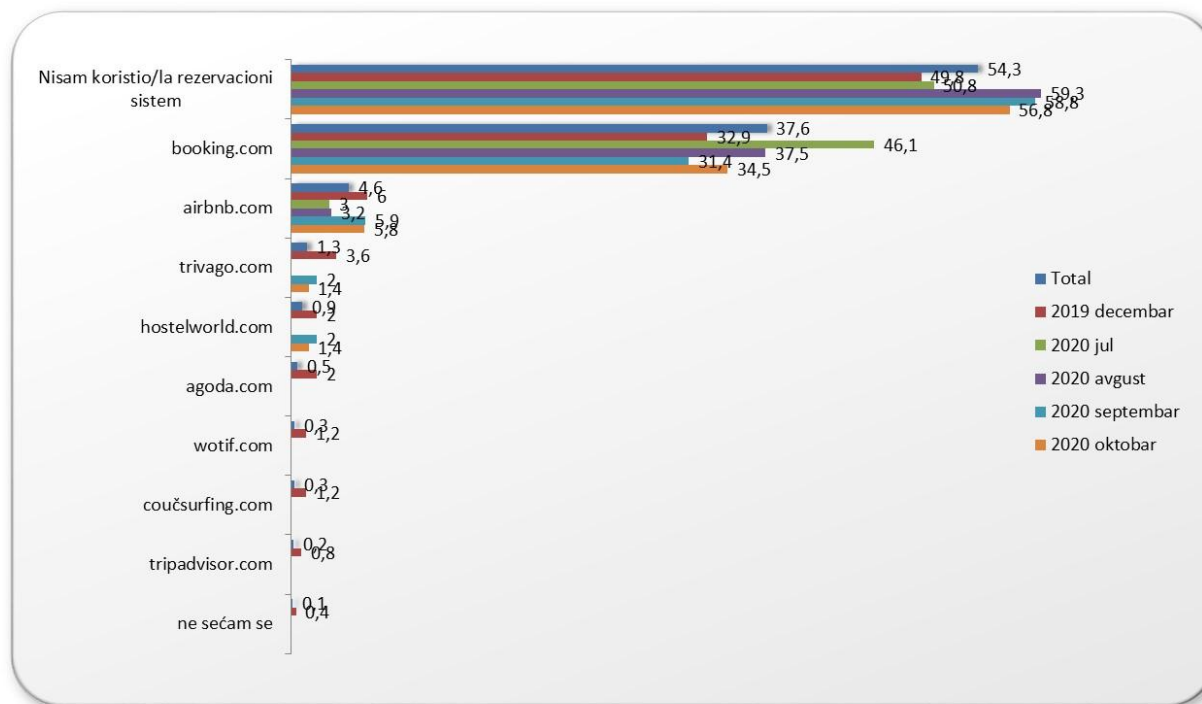
Najveći broj turista se za objekat smeštaja odlučio na osnovu preporuke partnera rođaka i sl. 38,3%. Naredni razlog donošenja odluke je dobar odnos cene i kvaliteta 34,1%. Sledi dobra lokacija 31,6%, lep i moderan enterijer 24,2%, pozitivno lično iskustvo 19,3%.

NAČIN REZERVACIJE SMEŠTAJA

Blizu polovine turista 45,7% smeštaj je rezervisala preko nekog rezervacionog sistema. Prijatelji i rođaci su rezervisali smeštaj za 37,6% turista. U direktnom razgovoru sa direktorom recepcionerom smeštaj je rezervisalo 6,6% posetilaca Novog Sada. Zanimljivo mali broj turista je rezervaciju napravio preko turističke agencije

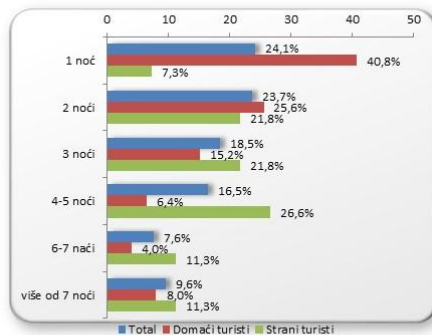
REZERVACIONI SISTEM SMEŠTAJA

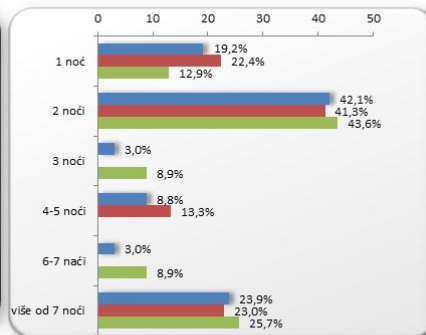
Kad je reč o najčešće korišćenim sajtovima za izbor smeštaja, posmatrano na nivou ukupnih nalaza oni koji koriste internet sajtove za izbor smeštaja u Novom Sadu najčešće navode da su koristili “booking.com”, koji je u ovu svrhu koristilo nešto više od trećine turista 37,6% koji su u višednevnoj poseti Novom Sadu, na drugom mesto je sajt “airbnb.com” sa učešćem od 4,6%.

BROJ NOĆENJA– PO INTERVALIMA

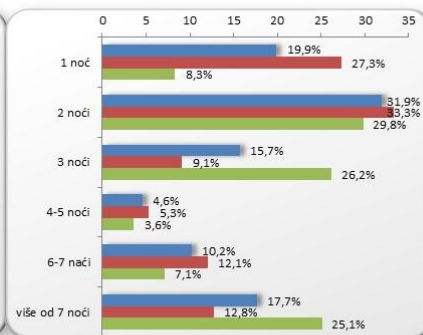
Decembar 2019

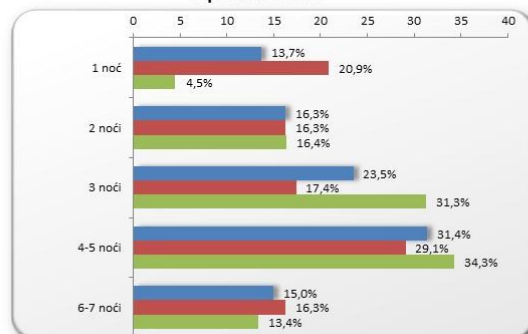
Jul 2020

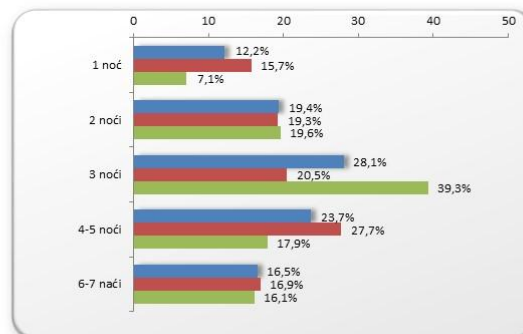
Av gust 2020

Septembar 2020

Oktobar 2020

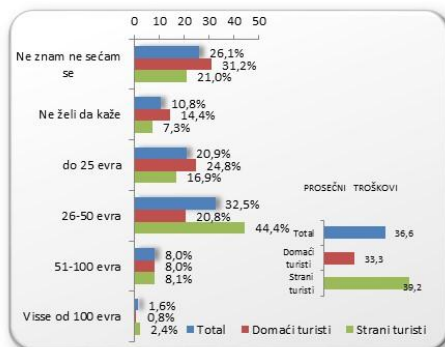

U decembru 2019 40,8% domaćih turista je imalo jedno noćenje u julu 2020 41,3% domaćih turista je imalo dva noćenja. Dva noćenja su kod domaćih turista najzastupljenija i u avgustu 33,3%. U oktobru i septembru najprisutnija su tri noćenja 20,5% i 17,4%.

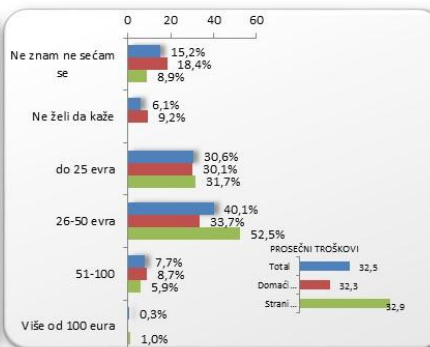
Strani turisti su u decembru 2019 najčešće imali 4-5 noćenja, u julu 2020 dva noćenja 43,6%, u avgustu takođe dva noćenja 29,8%, u septembru 4-5 noćenja 34,3% i u oktobru 2020 tri noćenja 39,3%

UKUPNI TROŠKOVI SMEŠTAJA

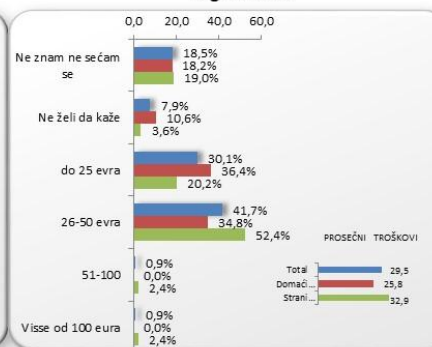
Decembar 2019

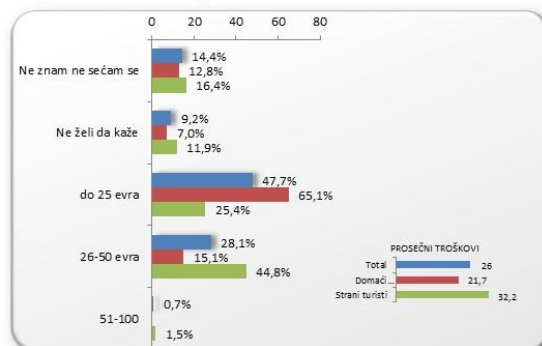
Jul 2020

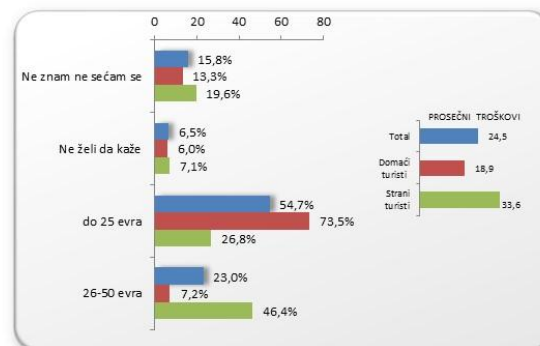
Avgust 2020

Septembar 2020

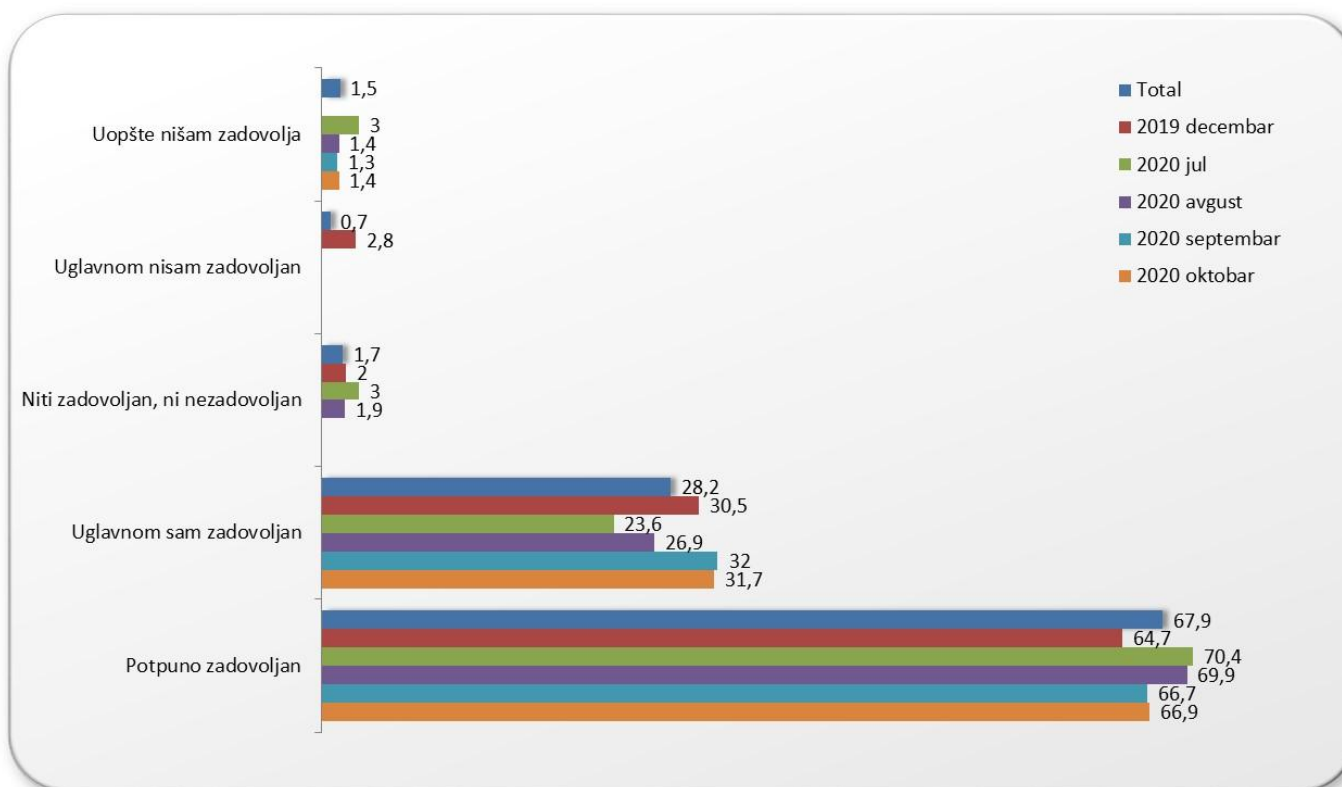

Oktober 2020

U decembru 2019 domaći turisti su na smeštaj najviše trošili do 25 evra 24,8% ta kategorija do 25 evra je najzastupljenija kod domaćih turista u svim mesecima osim u u julu 2020 gde su domaći turisti najviše trošili od 26-50 evra. Strani turisti kontinuirano najviše troše u rasponu od 26-50 evra.

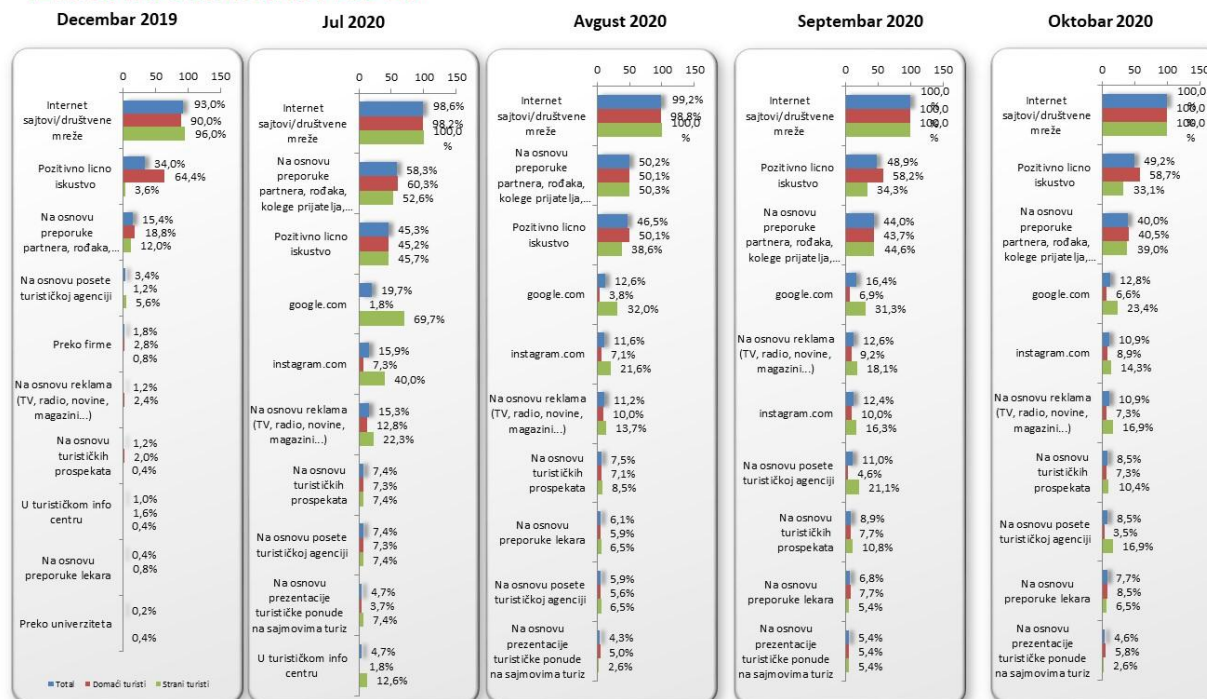
ZADOVOLJSTVO SMEŠTAJEM

Približno dve trećine turista je zadovoljno smeštajem, Najveće zadovoljstvo zabeleženo je u julu 2020. 70,4%. A najmanje zadovoljstvo u decembru 2019. 64,7%

4. IZVORI INFORMISANJA O NOVOM SADU KAO TURISTIČKOJ DESTINACIJI

IZVORI INFORMISANJA TOP 10

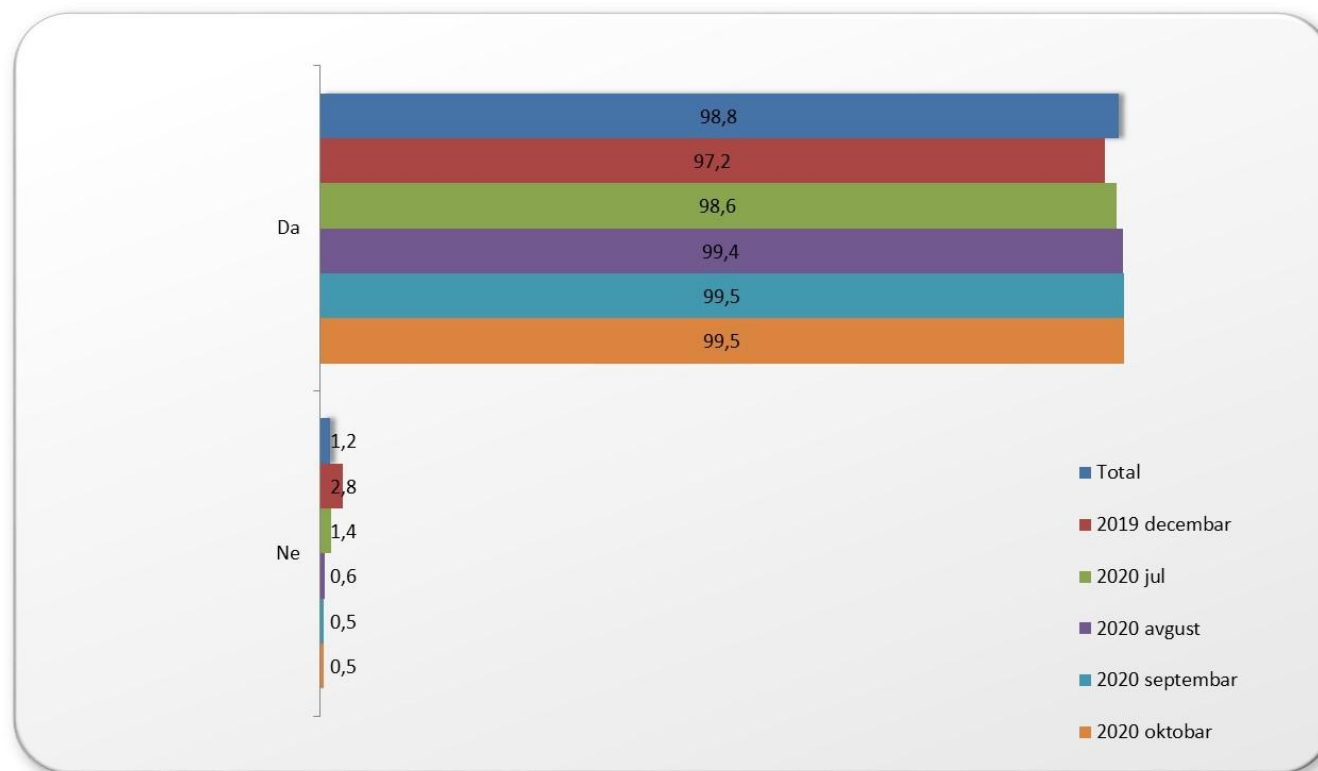

Posmatrano na nivou ukupnih rezultata za sve talase , kao prvi najčešće navođeni izvor informisanja o Novom Sadu kao turističkoj destinaciji, i kod domaćih i kod stranih turista pojavljuju se “Internet društvene mreže”. Decembar 2019. Domaći turisti 90% strani turisti 96%; jul 2020. Domaći turisti 98,2% strani turisti 100%; avgust 2020. Domaći turisti 98,8% strani turisti 100% i u septembru i oktobru kod svih turista je “internet” kao izvor naveden u 100 slučajeva

5. PREPORUKE I UTISCI

PONOVNE POSETE

Skoro svi domaći i strani turisti bi ponovo posetili Novi Sad

6. KLJUČNI NALAZI

Svako razvijanje turističke ponude Grada Novog Sada treba da uzme u obzir sledeće ključne nalaze::

- 1 Turiste u Novom Sadu dominantno čine mladi do 30 godina
- 2 Turisti u Novom Sadu su izrazito visoko obrazovani.
- 3 Bijeljina i Banja Luka su gradovi odakle u Novi Sad dolazi najveći broj stranih turista, a iz Beograda dolazi čak 32,7% svih domaćih turista.
- 4 Nešto manje od polovine stranih turista dolazi iz ExYu regiona, kod domaćih turista najviše ih dolazi iz Vojvodine.
- 5 Kao tri najčešće navođena izvora informisanja o Novom Sadu kao turističkoj destinaciji, i kod domaćih i kod stranih turista pojavljuju se: “Preporuke prijatelja, rođaka, kolega...”, i “Internet, društvene mreže”.
- 6 Najčešći saputnici su prijatelji, rođaci i partneri.
9. Turističke posete i posete rođacima i prijateljima su najčešći motivi dolaska.
10. Najzastupljeniji je privatni smeštaj i smeštaj kod rođaka i prijatelja.
12. Najprisutnije je informisanje preko interneta i informacije dobijene od rođaka i prijatelja.
13. Najčešći načini rezervacije smeštaja preko rezervacionog sistema i preko rođaka i prijatelja.
14. Izrazita većina turista 99 bi ponovo posetilo Novi Sad